

علف‌های هرز مزارع زعفران

دکتر محمد رضا بهنیا

حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه تهران

چکیده

یک تعریف ساده برای علف‌های هرز عبارت است از «هرگیاهی که بطور ناخواسته برآید و ایجاد مزاحمت نماید». با این وجود علف‌های هرز مشخصاتی دارند که آنها را از سایر گیاهان متمایز می‌سازد:

- ۱- رقابت در اخذ آب و مواد غذایی و ...
- ۲- مقاومت به دفع یا براندازی .
- ۳- مضر برای انسان یا دام یا هردو .
- ۴- ایجاد منظره ناپسند و تولید مزاحمت .
- ۵- میزبان آفات و بیماری‌ها و ...

طبقه بندی علفهای هرز

علف‌های هرز را بطور کلی از نقطه نظرهای زیر می‌توان طبقه بندی کرد:

- ۱- نوع برگ (پهن برگ، کشیده برگ)
- ۲- دوره زندگی (یکساله، دو ساله، چندساله)
- ۳- نوع ساقه (علفی، نیمه خشبی، خشبی)
- ۴- تعداد لپه (تک لپه و دولپه)
- ۵- محیط زیست (خشکی‌زی، آبی، آهک‌دوست، آهک‌گریز...)

روش‌های مبارزه با علف‌های هرز:

با علفهای هرز به طرق مکانیکی، زراعتی، بیولوژیکی و شیمیایی مبارزه می‌شود لیکن ترکیب دویا چند طریقه برای مبارزه اطمینان بخش تر است .

در مورد زراعت زعفران طریقه مبارزه مکانیکی بویژه وجین با دست یا بیل و بیلچه از سایر طرق متداول تر است. وجین زعفران در یک یا چند مرحله از مراحل زیر انجام می‌شود:

- ۱- بعد از گل پاک (جمع آوری گل زعفران).
- ۲- قبل از کولش آب (آب سوم).
- ۳- بعد از خزان برگ‌ها و برداشت علوفه.
- ۴- بهنگام استراحت تابستانی پیاز.

در زراعت زعفران مبارزه شیمیایی کمتر مرسوم است، لیکن در دوره استراحت تابستانی پیاز می‌توان از علف کش‌ها استفاده نمود. با علفهای هرز پهن برگ معمولاً از سموم نفوذی دو - چهار - دی (D - ۲-۴). دو چهار - پنج - تی (T - ۵ - ۴ - ۲) یو ۶ ۴ کمی فلوئیدویو ۶ ۴ دی فلوئید استفاده می‌شود. با مجموعه علف‌های هرز پهن برگ و کشیده برگ می‌توان از سموم گراموکسون Gramoxon و راندآب Round-up استفاده نمود. مصرف علف کش‌ها در دوره رشد زعفران توصیه نمی‌گردد و انجام این کار مستلزم تحقیقات وسیعی در این زمینه می‌باشد.